

Vireillepano, kesälampaat

Ympäristölautakunta 19.08.2026
329/11.01.04/2026

Valmistelija: ympäristöpäällikkö Sini Yli-Öyrä
ympäristötarkastaja Eevi Kocis

Seloste ja perustelut: Ympäristönsuojeluun jätettiin kesä- ja heinäkuussa 2026 valituksia kiinteistöllä [REDACTED] osoitteessa [REDACTED] pidettävistä lampaista. Valituksissa tuotiin muun muassa esille, että lampaiden käyttämien kuivikkeiden myötä alueelle voisi tulla rottaongelma ja esitettiin huoli siitä, että lampaiden jätöksiä päätyisi Keijärveen ja läheiselle uimarannalle. Valituksissa tuotiin esille myös, että lampaat eivät sovi taajama-alueelle ja että lähinaapureita ei ole kuultu tai heiltä pyydetty suostumusta lampaita hankittaessa.

Valitusten tekijöille tuotiin esille, että heillä on mahdollisuus jättää lampaiden pidosta kirjallinen vireillepano ympäristönsuojeluviranomaiselle. Vireillepanoja jätettiin kaksi. Ensimmäisessä 1.7.2026 jätetyssä vireillepanossa vaaditaan, että ympäristönsuojeluviranomainen:

1. tutkii asian viipymättä paikan päällä
2. arvioi toiminnan lainmukaisuuden asemakaavan ja luontoaluemerkinnän osalta
3. antaa kirjallisen vastauksen seuraaviin kohtiin: onko laidunalueen etäisyys rantaviivasta Ympäristöministeriön säätelyn mukaista – mikä on etäisyys konkreettisesti; onko laidunalueen etäisyys lu-1 alueesta riittävä - mikä on etäisyys konkreettisesti?; millainen vesistökuormitus ja huuhtoutumisriski on?; ovatko eläinten pito-olosuhteet lainmukaiset?; onko rehun säilytyksessä huomioitu haittaeläinriski ja miten?
4. ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin, mukaan lukien eläintenpidon kieltäminen.

Vireillepanoa on täydennetty 13.7.2026. Täydennyksessä vaaditaan, että asiassa tehdään välittömästi määräys toiminnan keskeyttämiseksi ja lampaiden poistamiseksi kiinteistöltä siksi aikaa, kunnes asia käsitellään ympäristölautakunnan kokouksessa. Täydennyksen mukaan toiminnasta aiheutuu kesähelteiden aikana välitöntä, jatkuvaa ja korjaamatonta haittaa naapurustolle ja ympäristölle. Vireillepanon täydennyksessä tuodaan lisäksi esille muun muassa vesistön pilaantumisenriski, tuotantoeläinten eläinsuojan rakentaminen ilman naapureiden kuulemista, tontin pieni koko ja laitumen kokovaatimukset, lannan käsittely ja lampaiden rehun säilytys.

Toisessa, samoin 1.7.2026 jätetyssä, vireillepanossa on toivottu, että kaupunki puuttuu heti lampaiden pitämiseen ja pyytää kiinteistön omistajaa poistamaan lampaat välittömästi tiheään asutulta asuinalueelta. Vireillepanossa on tuotu esille muun muassa, että lampaiden pitämä kova ääni aiheuttaa meluhaitan, lampaat tuovat siisteys- ja terveysriskin ja lampaat on sijoitettu pienelle alueelle aivan järven rannan tuntumaan, joten pelkona on myös ulosteiden pääsy järveen. Vireillepanossa tuodaan esille myös, että jos tuotantoeläimiä ollaan tuomassa asuinalueelle, olisi ensimmäinen edellytys pyytää kirjalliset lausunnot lähinaapureilta ja kuulla osakaskuntaa kirjallisesti. Vireillepanossa myös muun muassa mainitaan, että meluhaitta ulottuu koko järven pohjoispään alueelle.

Ympäristönsuojelusta tehtiin paikalle tarkastus 7.7.2026. Tarkastuksella todettiin, että kiinteistöllä oli kolme lammasta, joista kaksi oli karitsoja ja yksi aikuinen

emolammas. Lampailla oli säänsuojakatos, jossa oli kolme seinää ja peite osittain peittämässä sisäänkäyntiä. Katoksessa oli heinää kuivikkeena. Kiinteistön vuokralainen (lampaiden pitäjä) kertoi, että lampaat oleskelevat katoksessa vain isommalla sateella ja yön ne nukkuvat pihaan aidatun alueen yläpäässä, jossa oli myös peite sateensuojana. Tämä alue sijaitsi aivan asuinrakennuksen läheisyydessä. Vuokralainen kertoi, että lampailla ei syötetä kesän aikana erikseen rehua vaan ne laiduntavat alueella sekä syövät erikseen kerättyjä puunoksia tai muuta kasvillisuutta ja niillä on nuolukivi sekä juomavettä saatavilla.

Vuokralainen kertoi, että lampaiden jätökset kerätään säännöllisesti ja kompostoidaan lämpökompostorissa. Aitaus oli tarkastuksella tehtyjen havaintojen perusteella lähimmillään noin kolmen metrin etäisyydellä Keijärven rannasta, mutta vuokralainen kertoi, että lampaat eivät oleskele niin lähellä vesistöä, koska alueella ei ole niille mieluista syötävää. Laitumen ja rannan välissä oli suojaavaa kasvillisuutta ja tarkastuksella havaittiin maassa vain vähäisiä määriä lampaiden jätöksiä.

Tarkastuksella lampaiden omistaja kertoi, että lammasemo pitää ääntä silloin tällöin, mutta karitsavat eivät juuri ääntele. Tarkastuksen aikana lammasemo äänteli satunnaisesti. Vuokralainen arveli tarkastuksella, että lampaat lähtisivät takaisin omistajalleen viimeistään, kun koulut alkavat eli noin viikolla 32.

Tarkastuksen perusteella Ylöjärven kaupungin ympäristönsuojelu totesi, että kesän ajan kiinteistöllä olevista lammasemosta ja kahdesta karitsasta ei aiheudu kohtuutonta haittaa naapurustolle ja lampaiden jätösten päätyminen Keijärveen on epätodennäköistä. Kesälampaiden pitoa varten ei vaadita naapureilta saatua kirjallisia lupia/suostumuksia. Mikäli kiinteistölle oltaisiin rakentamassa pysyvää isomman mittakaavan eläinsuojaa, niin silloin rakentamisluvan yhteydessä naapurit kuultaisiin kirjallisesti.

Lampaita pitävän on rekisteröitävä pitopaikka ja tehtävä pitopaikkaan eläinpitoilmoitus ennen eläinten pidon aloittamista. Ympäristönsuojelusta oltiin yhteydessä Pirkanmaan Maaseutupalveluihin yhteydenottojen jälkeen ja heiltä saatujen tietojen mukaan nämä rekisterinnit/ilmoitukset olivat kunnossa. Ympäristönsuojelusta oltiin yhteydessä myös Ympäristöterveys Pirtevaan lampaiden pitopaikkavaatimusten tiimoilta.

Lampaiden pitäjältä pyydettiin kirjallista vastinetta vireillepanoon sekä toiseen niistä tehtyyn täydennykseen. Lampaiden pitäjä ei antanut vastinetta, mutta ilmoitti ympäristönsuojeluun 17.7.2026, että lampaat on palautettu omistajalleen.

Toimivalta:	Hallintosääntö 121 §
Lisätietoja päätöksestä:	Ympäristöpäällikkö Sini Yli-Öyrä, p. 044 481 1402, sähköposti etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi
Oheismateriaalit:	Numeroimattomana oheismateriaalina: -vireillepanot ja täydennys -tarkastuksen 7.7.2026 muistio
Esittelijä:	Johtava rakennustarkastaja Johanna Venäläinen
Päätösehdotus:	

Ylöjärven kaupungin ympäristölautakunta päättää, että lampaiden pitämisestä jätetyt vireillepanot eivät anna aiheutta toimenpiteisiin.

Lampaiden pidosta tulneiden yhteydenottojen ja vireillepanojen takia ympäristönsuojelu piti kiinteistöllä tarkastuksen. Tarkastuksella tehtyjen havaintojen perusteella emolammas piti satunnaisesti ääntä. Äänen ei kuitenkaan katsottu olevan toistuvuudeltaan tai voimakkuudeltaan sellaista, että se aiheuttaisi kohtuutonta rasitusta naapureille tai lähistöllä asuville tai edellyttäisi esimerkiksi ympäristönsuojelulain (527/2014) 180 §:n mukaisen yksittäisen määräyksen antamista terveys- tai viihtyvyyshaitan perusteella. Emolampaan ääntelyn arvioitiin kuuluvan normaalista kiinteistön käytöstä johtuvan rasituksen sietovelvollisuuden piiriin. Tilanne arvioidaan tapauskohtaisesti, huomioiden myös paikalliset olosuhteet. Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa oli kyse kolmen lampaan pidosta, joista kaksi karitsaa eivät käytännössä pitäneet ääntä. Vaikka asemakaavoitetulla alueella lampaiden pitäminen ei olekaan siinä mielessä tavanomaista kuin esimerkiksi maaseudulla, ei yksittäisen lampaan tuottaman äänen arvioida ylittävän ympäristönsuojeluviranomaisen puuttumiskynnystä.

Kiinteistö sijaitsee taajama-alueella Asuntilan vanha asutus- asemakaavan alueella. Vireillepanossa esille tuodulla lu-1 merkinnällä on osoitettu Keijärven rantaan istutettava alueen osa. Kaavamääräyksen mukaan alue tulee säilyttää luonnonmukaisena ja sitä on hoidettava niin, että maiseman luonne ei oleellisesti muutu. Alueelle rakentaminen on kielletty lukuunottamatta vähäistä laituria, jonka kokonaispitoisuus on alle 5 metriä. Lampaiden aidatun alueen ulottumisen tälle alueelle ei katsota olevan kaavamääräysten vastaista. Kesälampaiden pitoa varten ei vaadita naapureilta saatuja kirjallisia lupia/suostumuksia. Mikäli kiinteistölle oltaisiin rakentamassa pysyvää rakentamislupaa edellyttävää isomman mittakaavan eläinsuojaa, niin silloin lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä naapurit kuultaisiin kirjallisesti.

Lampaiden lannan käsittelyyn ohjeistettiin sähköpostitse ja tarkastuksella todettiin, että lannan käsittely on riittävää, huomioiden eläinten lukumäärä ja se seikka, että kiinteistön asukkaiden mukaan lantaa kerätään säännöllisesti laitumelta pois, jolloin varmistetaan, ettei lannasta aiheudu vesiensuojellista riskiä.

Vireillepanoissa tuotiin esille mahdollisuus siitä, että lampaiden rehu voisi lisätä haittaeläinten esiintymisen riskiä alueella. Lampaiden pitäjältä saatujen tietojen mukaan lampaille ei syötetty lisärehua. Tarkastuksella tehtyjen havaintojen perusteella lampailla oli aidatun alueen kasvillisuuden lisäksi ravintona muun muassa puiden oksia, joita oli kiinnitetty aitaan. Kuivikkeena katoksessa oli heinää. Näiden ei katsota merkittävästi myötävaikuttavan mahdollisten haittaeläinten esiintymiseen alueella.

Lampaiden pitopaikan asianmukaisuuden arviointi eläinsuojelulainsäädännön puolesta ei kuulu kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan. Tätä arviointia toteuttaa Ympäristöterveys Pirteva, johon on ympäristönsuojelusta oltu yhteydessä. Pirkanmaan Maaseutupalveluilta on tarkistettu, että toiminnasta on tehty asianmukaiset rekisteröinnit/ilmoitukset. Lisäksi Ympäristöterveys Pirtevalle on välitetty lampaiden pitäjän ilmoitus siitä, että lampaat ovat palautuneet omistajalleen.

Koska lampaat ovat palautuneet kiinteistöltä omistajalleen, ei vireillepanojen katsota antavan aiheutta enempiin toimenpiteisiin tai tarkasteluun.

Päätös:

Jakelu

Vireillepanijat
Kiinteistön omistajat
Kiinteistön vuokralainen (lampaiden pitäjä)
Ympäristöterveys Pirteva